

Årsberetning 2026.

Det har på mange måder været et lidt pudsigt år for bestyrelsesarbejdet i Provsteforeningen. I efteråret 2025 blæste forandringens vinde – og det måske med lidt flere meter pr. sekund end mange af os fandt gavnligt og behageligt. Den 18. december vedtog Folketinget lovændringer på baggrund af udvalgsarbejderne ”Bæredygtig finansiering af folkekirkens fællesopgaver” og ”Forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet” og pr. 1. januar 2026 rullede de første dele af lovændringerne ud over landet og dermed også ændringer i arbejdsgangene på provstikontorerne. Dette vil derfor afspejle sig i årets ajourføringskursus.

De første måneder af det nye år var præget af arbejdet med at gøre sig bekendt med indhold og konsekvenser af alt det nye. Hvordan vi rådgiver menighedsrådene i spørgsmål om kirkegårdene indtil der er gennemført screening af kirkegårdene for eventuel status som umistelig, er et af de områder, vi har måtte finde en modus vivendi for. Og vi ser ind i mange flere områder, hvor vi skal finde vores ben på provstikontorerne. Status på implementering af nye regler om forenkling og bedre understøttelse af menighedsrådsarbejdet er derfor også et fokuspunkt på dette års ajourføringskursus.

I begyndelsen af marts 2026 blev der udskrevet valg til Folketinget, og fra 3. marts og til en ny regering stod klar 3. juni har mange af de udvalg og arbejdsgrupper, som bestyrelsens medlemmer er deltagere i, ligget i dvale.

Da en ny regering stod klar, blev det klart for os, at det kom til at betyde ændringer i Kirkeministeriet. By-, Land- og Kirkeministeriet blev Sundheds- og Kirkeministeriet. Vi har sagt farvel til Morten Dahlin og goddag til Ida Auken som kirkeminister. Tak til Morten Dahlin for samarbejdet og vi glæder os til at hilse på vores nye minister ved hilse-på-mødet den 11. september, hvor vi medbringer følgende ønsker til ministeren: færdiggørelse af lovgivning fra 2025, og fortsættelse af arbejdet med ny begravelseslov, opmærksomhed på at Kirkedanmark knækker over: demografiske udviklingers betydning for rekruttering/fastholdelse, økonomi, bæredygtige embeder, struktur/størrelse for sogne, provstier, stifter, og Folkekirkens samfundsansvar ift beredskab, grøn omstilling, ensomhed/mistrivsel. Vi ser frem til et godt samarbejde med Ida Auken.

En stor ændring som følge af regeringsdannelsen er, at Kirkeministeriet som bekendt ikke længere har et selvstændigt departement. Repræsentanter for bestyrelsen deltog ved afskedsreceptionen for Christian Dons Christensen og også her skal lyde en tak for samarbejdet igennem knap 10 år. Vi har også haft mulighed for at hilse på fungerende departementschef Lene Brøndum Jensen og også her glæder vi os til samarbejdet og ser frem til at udforske hvilke muligheder, der kan opstå af, at ministeren er minister for både krop og sjæl, og departementschefen er departementschef for både krop og sjæl. Kirkeministeriet er dog stadig at finde på adressen Frederiksholms Kanal 21.

Mens de af Kirkeministeriet nedsatte udvalg og arbejdsgrupper stort set har holdt pause i foråret, er det bestemt ikke tilfældet for de mange samtaler provsteforeningen indgår i. Vi holder jævnlige møder med Præsteforeningen og har i det forgangne år blandt andet drøftet præsteforeningens politik for provsternes lønudvikling, provstepuljen, hvad er der tilbage og hvordan kan resten udmøntes, provsters arbejdsmiljø og det bæredygtige embede, retssikkerhed og ansættelsesforhold.

I starten af året havde bestyrelsen foretræde for bispemødet i København og også her har vi drøftet “det bæredygtige provsteembede” og hvad det kan have af betydning for rekruttering og fastholdelse. Vi har desuden drøftet en opfølgning på APV-værktøjet for provster og forbedringsmuligheder herfor. Det er fortsat bestyrelsens fokus at arbejde for en forstærket relation mellem provsteforening og bispekollegium og vi sætter derfor også pris på at være blevet inviteret til en workshop angående præstefordelingsmodellen. Workshoppen blev afholdt i Odense i juni med deltagelse af repræsentanter for Landsforeningen af Menighedsråd, Præsteforeningen, og Provsteforeningen. Der er ingen nem konsensus at nå frem til her, men det er så meget desto vigtigere at fastholde en samtale, der inddrager de forskellige perspektiver og indsigter.

I april holdt bestyrelserne for de ovennævnte foreninger et fælles møde i Aalborg netop med det formål at styrke kendskabet til de perspektiver og indsigter, vi hver især repræsenterer.

Vi mødes et par gange om året med FUVs bestyrelse, hvor provsteforeningen ikke er repræsenteret. Her er provsternes efteruddannelse naturligvis på programmet og i år har vi særligt drøftet det forhold, at relativt unge provster kan imødesee at skulle igennem det samme forløb 3-4-5 gange.

Stiftsrådene har inviteret os ind i et nyt samtaleforum med overskriften ”Demokratisering af Fællesfonden”. Det er et nyt forum for os og det første møde havde til opgave at afklare hvilken kategori, vi her er inviteret ind i. Det blev understreget, at arbejdet handler om at styrke den demokratiske indflydelse på Fællesfondens økonomi, og at fokus skal være på de fælles økonomiske opgaver på tværs af folkekirken. Fokus er ikke, at man skal lave en endelig model, men finde hinanden på den kirkelige side. Målet med arbejdet er at pege på en eller flere retninger for øget medansvar og indflydelse, som kan danne afsæt for videre drøftelser med minister og ministerium.

Folketkirkens Enhed for Middelalderkirker er endnu en udløber af anbefalingerne fra UBFFF arbejdet og den nye lovgivning. En bestyrelse er blevet nedsat, bestående af repræsentanter for SKIM, biskopperne, Landsforeningen af Menighedsråd, Provsteforeningen, Nationalmuseet, og to sagkyndige repræsentanter. Første opgave for bestyrelsen har været ansættelse af sekretariatschef Maria Kangas Christensen pr. 1. september 2026. Udover de mere konkrete opgaver, der tegner sig for FEM, peger det indledende arbejde også på, at enheden bliver et forum for vigtige samtaler om vores fælles kulturarv.

Jeg vil også gerne pege på endnu en ny samtale, nemlig samtalen om niveauet på kirkeskatten. Drøftelserne om kirkeskatteniveauet kender vi fra provstiudvalg, budgetudvalg, og vores respektive kommuner, men nu er biskopper og stifter også kommet til som samtalepartnere. Jeg håber, at disse samtaler kan blive et sted at sætte provstiers og stifters meget forskellige forhold på dagsordenen.

Hvor går grænsen? spurgte vi så frejdigt i indbydelsen til Årsmøde 2026. Et tema, hvor værterne i Haderslev Stift kan gøre os klogere, men også et tema, der kendetegner mange grene i foreningens arbejde og fokus. Men jo altså også et tema, der viste sig at få en særlig aktualitet hen over foråret og som har fået os til at ændre og udvide årets program med endnu en vigtig samtale. Som udgangspunkt har vi ikke i bestyrelsen en fast holdning til hvor, hvor meget, hvor stort eller hvor småt, der er den bedste vej at gå, men vi er altid interesserede i at indgå i samtaler om de bedste rammer for kirkelivet. I den ånd glæder vi os meget til nogle gode dage i Kolding og Haderslev og især til de mange, for os som bestyrelse uundværlige, samtaler, der bliver plads til.

Til slut er der lidt flere, der skal lyde en tak til. Tak til jer alle for input og indspil. Det gør foreningens arbejde bedre.

En stor tak skal lyde til Landsforeningen af menighedsråd, Præsteforeningen, bispekollegiet, Provstisekretærforeningen, de faglige organisationer, FUV og Stiftskontorcheferne for møder om alt det fælles. Det gavner arbejdet, at vi ser på det fælles med hvert vores perspektiv og indsigter. Det er en fornøjelse, når vi sammen arbejder for vores gode, gamle folkekirke. Tak for gode samtaler og tak for evnen til ordentligt samarbejde når vi er allermest uenige. I år skal lyde en særlig tak til Kirkeministeriets medarbejdere, der igennem forandringernes vinde er værdsatte samarbejdspartnere.

Til sidst – tak til tidligere formand Esben Thusgård, der har forladt os til fordel for embedet som Biskop over Aarhus Stift. Der skal her lyde en hjertelig tak til Esben for arbejdet i bestyrelsen, både som næstformand og formand.

Line Skovgaard Pedersen